

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

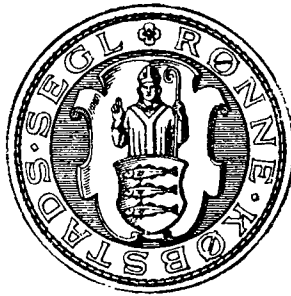
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Rønne
kommunale Skolevæsen

Skoleåret 1959-60

Beretning

om

Rønne kommunale skolevæsen

for skoleåret

1. august 1959 til 31. juli 1960

ved

stadsskoleinspektør H. Bentzin

Skolevæsenets tilsyn og ledelse pr. 1. august 1960.

Skolekommissionen.

Valgt af byrådet:

Tømrer *Carl B. Pedersen*, formand.

Sømand *Aa. Kjøller*.

Bogholder frk. *E. Hansen*.

Valgt af forældrene:

Fru *H. Funch* (Østre Skole).

Fru *A. Bach Holm* (Aavangsskolen).

Skoleudvalget.

Tømrer *Carl B. Pedersen*, formand.

Sømand *Aa. Kjøller*.

Bogholder frk. *E. Hansen*.

Sparekassedirektør *S. A. Munck*.

Bogholder *Kai Larsen*.

Ungdomsskoleudvalget.

For byrådet:

Sømand *Aa. Kjøller*, formand.

Bogholder fru *J. Weybe*.

For fælleslærerrådet:

Overlærer *V. Klyver-Poulsen*.

For Dansk Arbejdsgiverforening:

Civilingeniør *Sv. Olsen*.

For Dansk Arbejdsmands- og

Specialarbejder Forbund:

Arbm. *H. O. Jensen*.

Lærerrådenes formænd:

Østre Skole: Overlærer *N. H. Ilsøe*.

Aavangsskolen: Viceskoleinspektør *E. Svenningsen*.

Fælleslærerrådet: Viceskoleinspektør *Hakon Christensen*.

Skoleledere:

Østre Skole: Stadsskoleinspektør *H. Bentzin*. Træffes kl. 11—12.

Telf. 344, privat 388.

Aavangsskolen: Skoleinspektør *N. M. Petersen*. Træffes kl. 11—12.

Telf. 1961, privat 485.

Skolelæge:

Fru *Grethe Neerborg Kjøller*, Træffes normalt på Østre Skole: Fredag kl. 8—9,

Aavangsskolen: 4. torsdag i måneden kl. 8—9.

A. Oversigt over elevtallet i skolerne i Rønne den 31. december 1959.

	Fra Rønne kommune								Fra andre kommuner	I alt
	Under u-pligtig alder		I u-pligtig alder		Over u-pligtig alder		I alt			
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.		
Kommuneskolen . . .	2	0	790	755	122	130	914	885	60	1859
Statsskolen	0	0	11	18	58	72	69	90	190	349
Rønne Privatskole .	3	0	59	47	6	6	68	53	57	178
I alt i byens skoler	5	0	860	820	186	208	1051	1028	307	2386

Antallet af skolesøgende børn i byens skoler er fra 31/12 1958 til 31/12 1959 steget med 6 fra 2380 til 2386. – I antallet af skolesøgende børn fra kommunen er der en stigning på 54 fra 2025 til 2079. – Af undervisningspligtige børn fra kommunen var der på de tre skoler i alt 1680 mod 1698, et fald på 18. Heraf undervistes på Kommuneskolen 1545 (91,96 %), på Statsskolen 29 (1,73 %) og på Rønne Privatskole 106 (6,31 %).

Af børn i den undervisningspligtige alder fra Rønne kommune var desuden:

På børnehjem	2 dr.	1 pg.
Inddraget under åndssvageforsorg	4 »	1 »
Åndssvage i hjemmet	2 »	0 »
På skole for tunghøre	1 »	0 »
» » » blinde	1 »	0 »

I alt 10 dr. 2 pg.

B. Det kommunale skolevæsen. I Skolebygningerne.

Foruden almindelig vedligeholdelse er der udført følgende arbejder:

Østre Skole:

Kl.lok. nr. 31, 32 og 33: Ændring af reposer, vinylbelægning af gulve, opsætning af lydabsorberende plader, nye tavler og lysrørarmaturer.

Gangene i stuen og på 1. sal i nordlige del af hovedbygningen: Knagerækkerne hævet og væggene malet.

Kl.lok. nr. 11, 23 og 27 malet.

Foredragssalen: Malet og forsynet med ventilatorer og lysrørarmaturer. Tekøkken indrettet.

Avangsskolen:

Udkiftning af hængslerne samt tærningssnorene på samtlige vippevinduer.

Skolevæsenets lokaler pr. 1/8 1960.

	Alm. kasselokaler	Særlundervisningslokaler	Biologi- og fysiklokaler	Geografilokaler	Tegnelokaler	Sløjdelokaler	Håndgerningslokaler	Skolekøkkener	Sang- og biblioteklokaler	Gymnastiksale	Kontorer	Bogdepoter og materielrum	Lærerværelser	Lægeværelser	Inspektørboliger
Østre Skole	30	2	2		1	2	1	1	1	3	1	2	1	1	1
Vestre Skole	9											2	1		
Aavangsskolen	15	1	2	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	
I alt	54	3	4	1	2	3	2	2	1	4	2	5	3	2	1

II Eleverne.

Oversigt over indskrivning i 1. klasse samt klasse og elevtal 1/8 1950—31/7 1960.

Skoleår	Indskrevet i 1. klasse	Samlet antal	
		Klasser	Elever
1950-51	189	42	1152
1951-52	242	45	1272
1952-53	258	50	1420
1953-54	224	53	1494
1954-55	251	57	1605
1955-56	240	60	1696
1956-57	222	63	1744
1957-58	244	64	1809
1958-59	193	67	1835
1959-60	240	67	1859

Elevernes fordeling i klasserne d. 31/12 1959.

	Østre + Vestre Sk.		Aavangsskolen		I alt		
	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassekvotient
1. kl.	6	172	2	60	8	232	29,00
2. —	5	139	2	59	7	198	28,29
3. —	5	138	3	89	8	227	28,38
4. —	5	136	3	88	8	224	28,00
5. —	5	139	3	79	8	218	27,25
6. — a-linje	4	115	1	31	5	146	29,20
6. — b-linje	2	63	1	30	3	93	31,00
2. fm.	3	77	2	49	5	126	25,20
3. —	2	52			2	52	26,00
1. H (2.+3. trin)	1	12			1	12	12,00
2. H (4.+5. trin)	1	15			1	15	15,00
3. H (6.+7. trin)	1	16			1	16	16,00
2. em.	2	62	1	31	3	93	31,00
3. —	2	61	1	31	3	92	30,67
4. —	2	61	1	29	3	90	30,00
Realklasse	1	25			1	25	25,00
I alt	47	1283	20	576	67	1859	

Afgang og tilgang i skoleåret.

Elevtal 1/8 1959	942 dr. 917 pg.
Afgang i skoleåret	27 » 31 »
Tilgang i skoleåret	23 » 27 »

Elevtal 31/7 1960 ..... 938 dr. 913 pg.

Afgang 31/7 1960:

Med ophør af skolegang	108 dr. 89 pg.
Til Statsskolen	5 » 4 »
Til udenbys skoler	3 » 4 » 116 dr. 97 pg.

Tilgang 1/8 1960:

Nyindskrevet i 1. kl.	101 dr. 106 pg.
Fra udenbys skoler	2 » 1 » 103 dr. 107 pg.

Elevtal 1/8 1960 ..... 925 dr. 923 pg.,

fordelt således: Østre + Vestre Skole ..... 633 dr. 642 pg. = 1275
 Aavangsskolen ..... 292 dr. 281 pg. = 573

I alt 1848

- 12/10–13/10 59: Instruktion i drenge- og pigegymnastik ved gymnastikinspektørerne Brøchner, Jellinge, og fru Barfod, København.
17/11 59: Instruktion i volleyball ved overlærer Andreas Andersen, København.
24/11 59: Instruktion i undervisning i risikostof (Dansk Brandværnskomité).
25/1–27/4 60: 30 timers instruktion i undervisning i erhvervsorientering.
9/3 1960: Instruktion i geografi ved lektor P. Nørgaard, Statsskolen.

Vikarer i 1959/60.

Af vakante embeder er 1 blevet besørget af det faste personale som overtimer. I de øvrige samt i sygevikariater har følgende virket som vikarer:

Helårsvikariater: Ole Jørgensen, Svend O. Nielsen, E. Hultberg, Anders K. Larsen, fru G. Rosenmeier, fru Grete Larsen, fru E. Nygaard Hansen, fru K. Hartig, fru Lena Frederiksen, frk. E. Johansen, frk. Vibeke Sorth (34 timer), frk. E. Olsen (15 timer).

Andre længere vikariater: Frk. Ellen Bruun (1/2–30/6 1960), frk. Karen E. Thomsen (1/3–30/6 1960).

Kortere vikariater: N. H. Valerius, fru S. Eliassen, lærer R. Sommer.

Fortegnelse over lærerpersonalet 1. august 1960.

	Født	Dim.	Undervist ved Kønne skole- væsen fra		Ansæt i nuværende embede		Tjenestealder		Skole
Stadsskoleinspektør:									
H. Benthin	1903	1925	1/1	47	1/10	51	1/4	49	Ø.
Skoleinspektør:									
N. M. Petersen	1899	1920	1/10	21	1/1	56	1/1	56	Aa.
Viceskoleinspektører:									
P. Jensen	1904	1925	1/7	29	1/2	47	1/4	55	Ø.
Hakon Christensen	1909	1930	1/4	33	1/8	53	1/4	55	Ø.
E. Svenningsen	1915	1941	1/5	42	1/8	56	1/8	56	Aa.
Overlærere:									
H. Madsen	1896	1927	1/6	29	1/4	46	1/4	55	Aa.
N. H. Ilsøe	1905	1926	1/10	49	1/11	52	1/4	55	Ø.
A. Juul	1911	1932	1/8	49	1/8	55	1/8	55	Ø.
J. Ulnits	1908	1933	1/8	51	1/1	56	1/1	56	Ø.
V. Klyver-Poulsen	1921	1942	1/11	42	1/8	56	1/8	56	Ø.
Johs. Therkelsen	1903	1931	1/12	52	1/12	52	1/7	58	Aa.
H. Bloch	1901	1923	1/8	59	1/8	59	1/4	58	Ø.
Frk. K. M. Knudsen	1900	1922	1/9	24	1/8	51	1/4	55	Aa.
Fru H. Holm	1898	1926	1/10	30	1/2	53	1/4	55	Ø.
Frk. M. Pihl	1896	1927	1/8	31	1/2	53	1/4	55	Ø.
Frk. A. Jensen	1907	1935	1/4	37	1/8	53	1/4	55	Ø.
Frk. H. Pihl	1914	1938	1/1	42	1/1	56	1/1	56	Ø.
Fru I. Mikkelsen	1911	1936	1/4	52	1/8	56	1/8	56	Ø.
Fru C. Hansen	1903	1932	1/1	54	1/1	54	1/7	58	Ø.
Frk. C. Knudsen	1898	1929	1/8	58	1/8	58	1/8	58	Ø.
Lærere:									
K. Kristensen	1914	1946	1/6	46	1/6	48	1/6	46	Ø.
A. Skovrind	1921	1948	1/8	53	1/8	53	1/8	47	Ø.
J. Østergaard Olesen	1927	1951	1/8	51	1/8	52	1/8	50	Ø.
T. Vesløv	1928	1951	1/4	55	1/4	55	1/9	50	Ø.
G. Christensen	1917	1952	1/6	52	1/6	54	1/6	51	Aa.
D. Sloth-Nielsen	1922	1952	1/10	54	1/10	54	1/7	51	Aa.
A. Skovrind Nielsen	1923	1952	1/8	57	1/8	57	1/6	51	Aa.
T. Bjørn	1927	1953	1/8	60	1/8	60	1/8	52	Ø.
K. H. Hansen	1923	1955	1/8	59	1/8	59	1/8	54	Ø.
Kn. Frøkjær	1927	1950	1/8	60	1/8	60			Ø.
P. Hansen	1932	1956	1/8	56	1/8	57			Ø.
P. Norup Jacobsen (asp.)	1935	1957	1/8	57	1/8	57			Ø.
V. Tonsberg (asp.)	1935	1957	1/8	57	1/8	57			Aa.
E. Birkelund (asp.)	1931	1959	1/7	59	1/7	59			Aa.
4 ledige embeder.									

Lærerinder:

Fru I. Ulnits	1921	1944	11/8	52	1/8	53	1/4	46	Aa.
Fru L. Svenningsen . . .	1926	1948	1/8	56	1/8	56	1/6	47	Aa.
Fru E. Ilsøe	1924	1948	1/8	51	1/8	51	1/8	47	Aa.
Frk. B. Andersen	1928	1949	1/8	53	1/8	53	1/1	49	Ø.
Fru B. Juel Jensen	1932	1954	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. G. Schmidt	1931	1955	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. Runge Madsen	1934	1955	1/8	60	1/8	60	1/1	58	Ø.
Frk. E. Birkebæk	1932	1956	1/8	56	1/8	58	1/4	58	Ø.
Fru V. Østergaard Olesen (asp.)	1935	1959	1/7	59	1/7	59			Ø.
Fru K. Norup Jacobsen (asp.)	1936	1959	1/7	59	1/7	59			Ø.
Fru T. Birkelund (asp.)	1934	1959	1/7	59	1/7	59			Aa.

5 ledige embeder.

Timelærere:

K. Vincents Jensen	1907	1929	1/8	58	1/8	58			Ø.
----------------------------	------	------	-----	----	-----	----	--	--	----

2 ledige embeder.

Timelærerinder:

Fru M. Roll	1935	1957	1/10	59	1/10	59			Aa.
-----------------------	------	------	------	----	------	----	--	--	-----

1 ledigt embede.

Faste vikarer:

2 ledige embeder.

IV Skolebetjente.

Otto Aakjær, f. 1909, ansat . . . . 1/12 1948 (Østre Skole).

Sv. Aa. Pedersen, f. 1921, ansat 1/11 1955 (Aavangsskolen + Vestre Skole)

V Virksomheden.

Eksaminer, årsprøve m. m.

Til real- og mellemskoleeksamen, der afholdtes i maj-juni, indstilledes henholdsvis 25 og 86 elever, der alle bestod.

Realeksamen:

Østre Skole:

1. Brozek, Jan (tømrer)
2. Hansen, Anni (togbetjent)
3. Hansen, Bente Irene (formand)
4. Hansen, Bente Krogh (restauratør, Klemensker)
5. Hansen, Jørgen Ulrik West (togfører)
6. Ipsen, Birthe Solveig (arbmd.)
7. Jørgensen, Addy Margrethe (fru)
8. Jørgensen, Ole Gerhard (mælkeforhandler)
9. Larsen, Birgit (tømrer)
10. Larsen, Ingelise (bagermester)
11. Lau, Birgit (møbelsnedker)
12. Mortensen, Finn Ove Kure (arbmd.)

13. Mortensen, Kirsten (snedker)
14. Nielsen, Ingrid (restauratør, Nyker)
15. Pedersen, Kirsten Heiner (arbmd.)
16. Pedersen, Lise-Marie (keramiker)
17. Pedersen, Winny Funch (arbmd.)
18. Petersen, Bodil Karen (skibsfører)
19. Rasmussen, Karen Grønkjær (skomagermester)
20. Rømer, Connie Ingegerd (havnearbejder)
21. Svendsen, Birgitta (maskinarb.)
22. Svendsen, Ingvar Krøier (købmd., Knudsker)
23. Svendsen, Kjeld (skibsfører)
24. Thorsen, Ole (rensemester)
25. Wolf, Kirsten (inspektør)

Mellemskoleeksamen:

Østre Skole:

IV a:

1. Andersen, Jesper Koch (radioforhandler)
2. Brendes, Hans (cykelhandler)
3. Brucz, Jørgen Anders (arbmd.)
4. Dam, Anette (savværksejer)
5. Hansen, Grete Lund (fuldmægtig)
6. Haahr, Valdemar Egeris (direktør, Klemensker)
7. Ipsen, Zenny Irene (matros)
8. Kjøller, Lilly (avlsbr., Knudsker)
9. Koefoed, Lillian Ellinor (fru)
10. Kure, Steen Voss (redaktionssekr.)
11. Larsen, Sten Erik (telefonmontør)
12. Møller, Vibeke (repræsentant)
13. Nielsen, Edel Helene Bøgeskov (mekaniker)
14. Nielsen, Erik (arbmd.)
15. Nielsen, Jørn Christian (manufakturhandler)

16. Nielsen, Ole Dahlgaard (pelsdyravler, Olsker)
17. Olsen, Niels Kristian (arbmd.)
18. Olsson, Bente Wibe (salgter)
19. Pedersen, Bjarne Vang (matros, Knudsker)
20. Pedersen, Bruno Juul (tømrer)
21. Pedersen, Ole Bjørn (fru)
22. Persson, Annalise Kofoed (maler-mester)
23. Petersen, Ellen Margrethe (grønt-handler)
24. Petersen, Mogens (garagemester)
25. Petersen, Aase Funch (bagerm.)
26. Samson, Kirsten Elisabeth (postbud)
27. Sjøberg, Jens Anker (boghandler)
28. Svendsen, Kai-Aage (maskinarb.)
29. Thorsen, Ingrid Westh (snedker)
30. Transø, Helle Marlene (maskinmester)

IV b:

1. Andersen, Bente Karin (stenhg.)
2. Andersen, Bente Schrøder (fru)
3. Benthin, Astrid (stadsskoleinspektør)
4. Bidstrup, Hanne (tømmerhdl.)
5. Brucz, Hans Erik (skibsfører)
6. Brucz, Sonja Marianne (arbm.d.)
7. Christiansen, Grethe Rømer (forsikringsinspektør)
8. Drewes, Carl Erik (kaptajn)
9. Hagstrøm, Erik Lund (missionær)
10. Hansen, Grethe Krogh (restauratør, Klemensker)
11. Hansen, Kjeld Arne (vulkanisør)
12. Hansen, Ole Lindahl (skræddermester)
13. Heerwagen, Finn Dan Andersen (arbm.d.)
14. Hjorth, Hanne Margrethe (keramikker)
15. Holm, Erling (trafikassistent)
16. Holm, Uffe Kristian (tobakshdl.)
17. Haakansson, Karin (chauffør)
18. Jensen, Margit Kjær (købmand)
19. Jensen, Morten Christian Kjellerup (købmand)
20. Kofoed, Helen (fyrbøder)
21. Kofoed, Lisbeth Brandenburg (forvalter)
22. Kofoed, Ole Steen (repræsentant)
23. Lind, Jørgen Christian (skibstømrer)
24. Mogensen, Klaus Lund (tømrer)
25. Nielsen, Ole Engel (Fotograf)
26. Nielsen, Rita Tønnesen (direktør)
27. Olsen, Torben Benny (murerm.)
28. Rasmussen, Jørn (maler)
29. Thomsen, Grete Overby (direkt.)

Aavangsskolen:

1. Andersen, Niels Jørgen (frisør)
2. Andersen, Per Leif (tømrersv.)
3. Christensen, Tom Kridahl (værkfører)
4. Dahl, Erik (overassistent)
5. Fodby, Jette (salgsleder)
6. Frederiksen, Merethe Hedvig (maskinarbejder)
7. Hansen, Birthe Lindgren (inkasator)
8. Hansen, Ingrid Lizzie (stenhg.)
9. Hansen, Kirsten Funch (kørelærer)
10. Haugård, Bjørn (kaptajnløjtn., Knudsker)
11. Haugård, Karin (kaptajnløjtn., Knudsker)
12. Holmberg, Kaj Erik (arbm.d.)
13. Ibsen, Claus Vang (maskinmester)
14. Jensen, Flemming (fiskehandler)
15. Jensen, Lone Annette (arbm.d.)
16. Kofoed, Rose-Marie (chauffør)
17. Kristensen, Grethe (lærer)
18. Kure, Hanne Andrea (chauffør)
19. Lind, Bent Ole (vognmand)
20. Lind, Birger Chr. (overbetjent)
21. Lorentzen, Inge Grete (typograf)
22. Lund, Lone Annette (frisør)
23. Magnussen, Mogens (maskinarb.)
24. Mortensen, Torben Refstrup (bogholder)
26. Munch, Lisa Margrethe (elektriker)
26. Nielsen, Lisbeth (bygmester)
27. Ringby, Sonja Margrethe (tarmreenser)

	Antal elever	Gennemsnitskarakterer					
		ug÷	mg+	mg	mg÷	g+	g
Realeksamen	25	1	3	10	9	2	
Mellemskoleeksamen	86	3	12	22	35	11	3

Andre prøver.

Årsprøven afholdtes i sædvanligt omfang med skriftlige prøver fra 3. klasse og opefter d. 8. og 10. juni og mundtlige prøver i samtlige klasser d. 22., 23. og 24. juni. Foruden til at overvære de mundtlige prøver var forældrene indbudt til at bese udstillingen af eleverarbejder lørdag d. 18. juni.

Til vejledning for lærerne i deres bedømmelse af eleverne i 5. klasse med henblik på delingen i a- og b-linien på 6. trin afholdtes d. 9/2-10/2 samt d. 9/3-10/3 standpunktsprøver i skriftlig dansk og regning i 5. klasserne. Ved oprykningen førtes eleverne i 8 5. klasser videre i 6. hovedskoleklasse med 5 klasser (126 elever) på a-linien og 3 klasser (91 elever) på b-linien.

Flidspræmier.

Af renterne af grosserer Andr. Riis's legater, suppleret med et kommunalt tilskud, blev der ved årsafslutningen uddelt flidspræmier til følgende elever:

For flid og god opførsel (sparekassebog på 25 kr.):

Østre Skole: Ole Pihl Olsen, 7 A
Vibeke Jensen, 7 C
Bente Wibe Olsson, IV a
Ole Engel Nielsen, IV b

Aavangsskolen: Marianne Dahl, 7 A
Yvonne Enevoldsen, 7 B
Birger Lind, IV

For særlig flid og interesse i praktiske fag:

Husgerning (»Husholdning, land og by«):
Østre Skole: Jette Andersen, 7 A
Gitte Dahlbom, 7 B
Grethe Dahl Olsen, III a
Hanne Christoffersen, III b

Aavangsskolen: Lene Mortensen, 7 A
Kirsten Jørgensen, III

Håndgerning (»Sting og mønstre«):

Østre Skole: Karin Petersen, 7 A
Anita Nielsen, 7 B
Annelise Persson, IV a
Helen Kofoed, IV b

Aavangsskolen: Birgit Andersen, 7 A
Lisa Munch, IV

Sløjd (en høvl):

Østre Skole: Carsten Hansen, 7 A
Jens Anker Sjøberg, IV a
Jørn Rasmussen, IV b

Aavangsskolen: Bent Larsen, 7 A
Per Andersen, IV

Foreningen »Norden«s gavebog blev tildelt:

Østre Skole: Bente Karin Andersen, IV b
Aavangsskolen: Jette Fodby, IV.

Intelligensundersøgelser og særundervisning.

I årets løb er der efter henvisning af klasselærerne foretaget intelligensprøve af 29 elever.

Foruden særundervisning i hjælpeskolens 3 klasser med i alt 43 elever er der blevet givet ekstraundervisning i dansk på læsehold, fortrinsvis til elever i 3.-5. klasse. Der deltog fra Østre + Vestre Skole 16 drenge og 5 piger, fra Aavangsskolen 7 drenge og 2 piger, i alt 23 drenge og 7 piger. Undervisningen foregik på hold á 4-6 elever med 3 ugentlige timer, såvidt muligt som ekstratimer i tilslutning til børnenes normale skolegang, så de tillige kunne følge danskundervisningen i deres egen klasse.

Erhvervsvejledning.

Eleverne i afgangsklasserne modtog den sædvanlige vejledning med henyn til erhvervsvalget. Efter en orientering af klasselæreren, hvorunder benyttedes »Mit fremtidige arbejde« samt erhvervskartoteket aflagde erhvervsvejlederen besøg i de enkelte klasser og førte samtaler med eleverne på grundlag af de i forvejen udfyldte spørgeskemaer. Herefter har der været lejlighed til på erhvervsvejledningskontoret, Ellekongstræde 4, at søge individuel vejledning, og det er skolens indtryk, at et stigende antal af eleverne benytter sig heraf. Vejledningen er gratis, også efter udgangen af skolen.

Efter forudgående aftale med Rønne Handelsstandsforening og Rønne Håndværker- og Industriforening og velvilje fra de stedlige virksomheder fik de elever, der ønskede det, mulighed for i efterårsferien at deltage i arbejdet i forskellige erhvervsvirksomheder. I alt 62 elever fra 8. kl., 4. mell. og realklassen benyttede sig heraf.

Gymnastik, idræt og svømning.

Skoleidrætsstævnet afholdtes på Rønne stadion d. 1. oktober 1959 med deltagelse fra følgende skoler: Hasle Borgerskole, Rønne Privatskole, Statsskolen, Østre Skole og Aavangsskolen.

På Østre Skole afsluttedes gymnastikken med en opvisning af såvel drenge- som pigehold d. 9. april 1960.

I skoleåret er der aflagt følgende antal idræts- og svømmeprøver:

Idrætsprøver:

Bronze	51 dr.	65 pg.
Sølv	23 »	34 »
Guld	26 »	31 »
Sølv m. emalje	20 »	15 »
Guld m. emalje	2 »	5 »

I alt 122 dr. 150 pg.

Svømmeprøver:

Svømmeprøve	55 dr.	77 pg.
Frisvømmerprøve	38 »	36 »
Livredderprøve	16 »	11 »

I alt 109 dr. 124 pg.

Teater- og filmsforestillinger.

a) Landsskolescenen for elever på 5. trin og opefter.
Den lokale ledelse af teater- og filmsforestillingerne varetoges af henholdsvis lektor Frellsen og overlærer Klyver-Poulsen.

Den 11/11 1959 opførtes på Rønne Teater John Patrick: »Seks kammerater«. Billetpriisen var kr. 3,50.

I Landsskolescenens Bio i Rådhus-teatret har der været følgende forestillinger:

24/9	59:	»Hurra for ungdommen«.
29/10	59:	»Kaptajnen fra Køpenick«.
14/1	60:	»Bjergene kalder«.
11/2	60:	»Støt står den danske sømand«.

Abonnementsprisen for alle fire forestillinger var kr. 3,85. Der deltog fra Østre Skole 406 elever, fra Aavangsskolen 213, i alt 619 elever.

b) Børnenes filmklub for elever på 1.-4. trin samt børn under den undervisningspligtige alder.

Børnenes filmklub ledes af en bestyrelse bestående af repræsentanter for skolen (overlærerne Juul og Klyver-Poulsen), Rådhus-teatret (biografdirektør fru Mikelsen), Dansk Kvindesamfund (fru organist Jungild, fru arkitekt Berg) og forældrene (urmager Nielsen, kunstmaler Hauch-Fausbøll, fru overlærer Therkelsen og fru adjunkt Eliassen).

Årsabonnement à 6 forestillinger kostede 3 kr. – Der er forskelligt program for børn indtil og over 8 år. Medlemsantallet var ca. 1100.

Fribilletter og skolerejser.

På kommuneskolerne udstedtes til frirejser i sommerferien følgende antal billetter:

Østre + Vestre Skole	669
Aavangsskolen	315

I alt 984

For enkelte klasser arrangeredes følgende skolerejser:

10/4–18/4 60: Østre Skoles IV b til Rhinen og Harzen under ledelse af hr. Vesløv og frk. Schmidt.

31/5–3/6 60: Østre Skoles 6 B og 3 H til Sønderjylland under ledelse af hr. Juul og hr. Vincents Jensen.

23/6–29/6 60: Aavangsskolens IV til Harzen under ledelse af hr. og fru Svenningsen.

Skoleopsparing.

I skoleåret 1959/60 er der solgt sparemærker for følgende beløb:

Østre Skole	kr. 6.000
Aavangsskolen	kr. 4.200

I alt kr. 10.200,

hvilket i sammenligning med sidste år er en nedgang på kr. 3.300.

I forhold til et samlet elevtal på ca. 1850 må beløbet kaldes beskedent. Ganske vist har skolerne ikke kontrol med de direkte indskud på 10 kr. og derover; men det kan vel formodes, at tendensen der er den samme. – Som naturligt er, har sparekassen gennem forskellige henvendelser (skrivelser, tryksager, konkurrencer) til såvel eleverne som hjemmene søgt at skabe interesse om og fremme lysten til opsparing. Det synes, som om disse anstrengelser trænger til endnu mere støtte fra både hjemmenes og skolens side.

Indsamlinger på skolerne.

Selv om indsamlinger almindeligvis må betragtes som værende uden for skolens egentlige område, har eleverne i det forløbne skoleår deltaget i og givet bidrag til to indsamlinger, hvis formål var et internationalt hjælpearbejde.

Til Røde Kors-indsamlingen (mælkeposten) i efteråret 1959 indkom i småbidrag i de i klasselokalerne opstillede mælkeflasker på Østre + Vestre Skole kr. 505,85, på Aavangsskolen kr. 200,—, i alt kr. 705,85.

Ved deltagelse i danske skolebørns indsamling til flygtningehjælpen i foråret 1960 nåede man et beløb på kr. 1744,66, dels gennem bidrag fra eleverne, dels gennem indtægten af opfindsomme elevs små eller større arrangementer, bl. a. realklassens »loppetov«.

Faginspektion.

Følgende af undervisningsinspektionens faginspektører har aflagt besøg på skolerne og overværet undervisningen:

- 16/9 59: Inspektør Vilh. Baltzer i biologi og geografi.
- 2/10–3/10 59: Inspektør Leif Busk i dansk, historie og skrivning.
- 12/10 59: Inspektørerne Brøchner og fru Barfod i gymnastik.
- 6/11 59: Inspektør Skov i hjælpeskolen.

Fra skolernes dagbøger:

1959:

- 11/8 Undervisningen genoptages efter sommerferien.
- 24/8–30/8 Østre Skoles 8 AB på lejrskole på Kragebjerggård, Odense, under ledelse af overlærer frk. M. Pihl og lærerne Vesløv og Vincents Jensen.
- 25/8 Østre Skoles 1. og 2. klsser på skovtur til »Skovly«.
- 27/8 De ældre elever på begge skoler ser i Rådhusetret filmen »Albert Schweitzer – lægen i urskoven«.
- 28/8 Aavangsskolens 1. og 2. klasser på skovtur til Boderne.
- 2/9 Østre Skole på skovtur: 3.–4. klasserne til Almindingen, 5.–6. klasserne til Hammeren, 7., 8., II, III, IV og realkl. til Paradisbakkerne og Brændesgårdshaven.
- 26/9 Fodboldkamp mellem begge skolers IV og lærerne. 6–2 til eleverne. Entreen går til skolerejse.
- 12/10 Rejsesekretær Jacobsen, Dansk Sudanmission, viser film fra Nigeria for de ældste elever på Østre Skole.
- 16/11 Aavangsskolen holder skolefest på »Industrien«. Et sangkor under ledelse af lærer Skovrind Nielsen underholder. III opfører »Svend Gønge« under instruktion af viceinspektør Svenningsen.

27/11 Skolekoncert på »Borgen«. 1. koncert overværes af II, III, 7. og 8. kl., 2. koncert af IV og realklassen.

22/12 Juleafslutning i kirken ved provst Viggo Nielsen for 6. kl. og opefter fra begge skoler.

1960:

8/1 Missionær fru Kirsten Lange fortæller på Østre Skole eleverne i II, 6. og 7. kl. om en missionsskole i Sydindien.

20/1 Rejselektor i foreningen »Norden«, lærer Per Lie, Lillehammer, besøger begge skoler og fortæller om Bjørnstjerne Bjørnsson og hans hjem på Aulastad.

22/1 5. regiments musikkorps underholder i skolegården på Østre Skole i forlænget frokostpause.

23/1 Foredrag med film på Aavangsskolen ved CF-kolonnen i Allinge: Brug elektricitet med omtanke!

26/1-27/1 Østre Skole holder skolefest i »Industrien«. Der indledes med korsang (lærer K. Kristensen) og rytmemusik (fru V. Olesen). Derefter opfører eleverne i III ab »Eventyr på fodrejse« under instruktion af overlærer Klyver-Poulsen.

4/2-5/2 Forældredage på skolerne.

10/2 Forældremøde for begge skolers 5. klasser på Østre Skole.

11/2 Kontorchef B. Mundte af Morgensstjerne, Dansk Skibsadoption, besøger Østre Skole og fortæller de ældre elever om »Dansk skibsfart før og nu«.

26/4 Sekretær Simon Thorup holder på Østre Skole foredrag for 7., 8. og III om emnet »Vedkommer de farvede folk os?«

22/6 Afslutning for IV m. på Aavangsskolen.

24/6 Afslutning for afgangsklasserne på Østre Skole. Underholdning af et lille blokfløjteensemble (lærer Poul Hansen) og et sangkor (lærer K. Kristensen). Der blev talt af skolekommissionens formand, tømrer Carl B. Pedersen og stadsskoleinspektør Benthin. Resultater af mellemskole- og realeksamen bekendtgjordes, eksamensbeviser og afgangsbeviser samt flidspræmier uddeltes.

Mælk og vitaminpiller.

Fra 1/11 59-31/3 60 er der på alle trin hver skoledag uddelt mælkeportioner á 2 dl til de elever, der ønskede det. I tidsrummet 5/1-31/3 1960 har endvidere eleverne på 1.-7. trin fået A-B-C-D-vitaminpiller.

Der uddeltes i alt 186.530 mælkeportioner og 115.000 vitaminpiller. Prisen pr. portion var henholdsvis 16,9 øre og 1,14 øre. De samlede udgifter udgjorde kr. 32.839,23.

Skolelægevirksohmheden.

Samtlige elever i Rønne kommunes skoler har været til undersøgelse én gang i skoleårets løb. Desuden er 134 elever blevet ekstrakontrolleret, deraf nogle flere gange, og vi har behandlet nogle forefaldende småskader.

152 elever henvistes til yderligere kontrol og behandling hos egen læge.

En fejl, som vi jævnligt støder på ved undersøgelsen af eleverne, også af de ganske små elever, er, at skuldrene står ulige højt. Oftest er det således, at den højre skulder står i et lidt lavere plan end den venstre. De fleste mennesker er jo højrehånden og vil derfor være tilbøjelige til at bruge den højre hånd mere end den venstre, også til at bære med. Man begynder at tage tingene i den højre hånd,

tager dem så over i den venstre, når man bliver træt – men skifter hurtigt tilbage til den højre hånd igen. Vi er så flinke til at sige til de venstrehåndede, at de skal bruge den højre hånd, men husk også de højrehåndede på, at den venstre hånd ikke bare er sat på til pynt.

Sig også til børnene, at de skal strække ryggen godt, når de har taget tingen i hånden, så tåler man nemlig bedre at bære, uden at holdningen tager skade deraf.

En anden jævnligt forekommende fejl er en lidt skrå stilling af bækkenpartiet, således at den ene hofte ligesom sidder lidt højere end den anden. Dette træffer jeg især hos de lidt større elever.

Når man står og snakker sammen eller lignende, hviler man ofte næsten udelukkende på det ene ben – og mange mennesker vanemæssigt næsten altid på det samme ben. Hvis husmødrene vil lægge mærke til, på hvilket ben de hviler, når de for eksempel står og gør urter i stand, skal der nok være en del, der opdager, at det altid er det samme ben. Med årene vil det ofte give anledning til forskellige former for overanstrengelse af det belastede ben – og der er for mig ingen tvivl om, at det er en medvirkende årsag til denne uens stilling i hofterne. Kan man lære børnene fra små af at finde deres stående hvilestilling ved at sprede benene en smule og fordele kroppens vægt ens på begge ben, vil det også være en hjælp for dem senere i livet.

Og endelig vort smertensbarn: fødderne. Kære mødre, se en gang på Deres egne bare fødder! Har de samme form som det nyfødte barns fod, med stortåen rettet lige frem og lilletåen fri af 4. tå? Og kan De rette *alle* tåleddene helt ud, når De tager fat med fingrene? Hvordan går det med at bevæge tæerne? Kan De huske, hvordan Deres børn som spæde kunne spille med tæerne, næsten lige så godt som vi kan med vore fingre. Er Deres fod fri for ligtorne og knyster? Smider De ikke sommetider skoene, fordi de trykker? Og tænk på, hvor meget ligtorneplaster og fodbadesalt der sælges!

Forsøg så at gøre Deres til, at Deres barn får en fornuftig sko. En sko skal være så rummelig, at alle tæerne kan rettes *helt* ud inde i skoen. Kan de ikke det, kan fodens muskler ikke arbejde rigtigt, og efterhånden svinder de hen. Enhver ting må have rimelige arbejdsforhold. Er skoen for spids, tvinges stortåen hen imod de andre tæer, den støtter ikke mere fodens lægdebue nok fortil, og efterhånden vil foden kipe indover henne ved ankelleddet, og man har begyndelsen til plat-knækfoden. I en spids sko vil 3. og 4., ofte også i nogen grad 2. tå bøjes for at kunne være i skoen, de kommer til at minde om små hamre, senerne på fodens overside forkortes, og snart er forfodspladfoden udviklet. 5. tå ligger presset op imod 4. tå, så der dannes en hel fordybning – eller måske er spidsen af 5. tå gemt inde under den 4. tå.

En fod, der vokser, lader sig lettere omforme end en voksen fod. Som skolelæge ser jeg børnenes fødder nøgne og ser, hvilken skade forkert fodtøj forvolder på barnefoden. En sko skal *beskytte*, ikke *omforme* foden. En normal fod kan aldrig blive bedre eller mere hensigtsmæssigt indrettet, end den er fra naturens hånd. Selv om de små piger plager for at få lov at være med på moden med skoene, så vælg alligevel en fornuftig dagligsko – og husk på, at den sko, der bliver købt til fint brug, i løbet af ret kort tid bliver barnets dagligsko. Og prøv at få de store elever, både piger og drenge, til at forstå, hvorfor det er så vigtigt, at deres dagligsko er rummelige nok.

Har De besvær med at finde en skofacon, der opfylder de ovenfor stillede krav til en god brugssko, vil jeg foreslå Dem at bede Deres skotøjshandler vise Dem »Angulus« fodformede sko, som netop er lavet for at opfylde de stillede krav.

Den findes også i voksen størrelse. Og har Deres skotøjshandler den ikke allerede hjemme, skaffer han den sikkert gerne.

Også strømperne skal selvfølgelig være store nok, men at skoene har langt den største skyld i de fremkaldte fodfejl, finder jeg godtgjort ud fra det forhold, at det var en undtagelse at finde en dreng med skæve stortæer og hammertæer, før den spidse skomode holdt sit indtog også til drengene. Samme fodfejl er hos pigerne i løbet af nogle år steget fra 3 procent til 11 procent samtidig med, at skoene er blevet spidsere. Og strømpen har inden for samme tidsrum da vist ikke skiftet facon.

Eftersynet af børnenes tænder hos tandlægen går det bedre med. 69 procent havde været til tandlæge. Men vi skulle gerne have *alle* med – og regelmæssigt, således at man ikke bare styrter af sted, når man får tandpine eller på anden måde opdager, at det er galt. Fordelen er, at tandlægen kan finde hullerne, mens de er ganske små.

Husk også børnene på, at det er *om aftenen*, at tandbørstningen er særlig vigtig, så madrester og lignende kan blive fjernet, før barnet lægger sig til at sove. – Og så ikke noget med at spise eller slikke efter aftentandbørstningen – ellers må den gentages.

I de 2 yngste klasserinde havde knap 5 procent af børnene ikke difterivaccinationen i orden. Børn, der nu vaccineres mod difteri, vaccineres automatisk samtidig med stivkrampe. Ingen aldersgruppe får vel som børnene forskellige rifter og skrammer. Hvert år dør flere uvaccinerede mennesker af stivkrampe, ofte efter et tilsyneladende ubetydeligt sår.

Det er også værd for forældrene at overveje, om de ikke skulle lade de børn, der er difterivaccinerede før 1950, vaccinere mod stivkrampe, idet difterivaccinen først omkring dette tidspunkt blev suppleret med stivkrampevaccine.

Husk også, at poliovaccinationen ikke holder sig virksom, hvis ikke alle 4 (fire) indsprøjtninger er givet. Få det snarest bragt i orden, hvis dette ikke allerede er sket.

Vi (sundhedsplejerskerne og jeg) er meget glade for det fine fremmøde af forældre (mødre) til eleverne i de små klasser. På den måde har vi god lejlighed til at drøfte, hvad der kan være af betydning – dette ville være umuligt for de små elever at klare selv.

Også i år siger vi skolernes inspektører og lærerstabe tak for godt samarbejde.

Grethe Kjølter.

Rønne kommunale Ungdomsskole.

Leder: Overlærer V. Klyver-Poulsen.

I september udsendtes ca. 300 indbydelser til ufaglærte unge mellem 14 og 18 år i Rønne. Ved skolegangens begyndelse den 28. september var der tilmeldt 44 elever, 20 piger og 24 drenge, og vinterens arbejde begyndte med et drengehold og et pigehold.

Fagene og det ugentlige timetal:

Drenge: Sløjd	2 timer
Motorlære	2 timer
Dansk og regning	2 timer

Piger:	Husgerning	3 timer
	Håndgerning	3 timer
	Samfundskundskab	1 time
	Sundhedslære	1 time

Pigerne blev undervist i 147 timer, der fordelte sig således: Husgerning 54 timer, håndgerning 55 timer, sundhedslære 19 timer og samfundslære 19 timer.

Drengene blev undervist i 112 timer, der fordelte sig således: Sløjd 46 timer, motorlære 34 timer og dansk og regning 32 timer.

I tilslutning til arbejdet besøgte drengene forskellige virksomheder i byen: Højspændingsværket, gasværket, brandstationen, kørelærer Bidstrups teorilokale, Ferdn. Jørgensens værksted og »Kongedybet«s maskinrum og kommandobro. Pigerne var på besøg i Bornholms Spare- og Laanekasse. Den 24. november var begge hold til en brandværnsdemonstration på hotel »Borgen«, arrangeret af rigspolitiet og Dansk Brandværnskomité. Der blev desuden holdt en nytårsfest og en afslutningsfest med forskellig underholdning og en udstilling af vinterens resultater i sløjd og håndgerning.

Skolen sluttede den 16. marts. Af forskellige grunde udgik i vinterens løb 3 drenge og 2 piger, således at skolen sluttede med 39 elever.

Som lærere medvirkede husholdningskonsulent fru G. Lawaets Jensen, direktrice fru G. Olsen, sygeplejerske frk. K. M. Clausen, møbelsnedker Gerner Bidstrup, værkfører Ch. Johansen, overlærer H. Bloch og overlærer V. Klyver-Poulsen.

VI Anden benyttelse af skolernes lokaler.

I vinterhalvåret har lokalerne efter skoletid været stillet til rådighed for følgende skoler og foreninger:

Østre Skole: AOF's aftenskole, Røde Kors, Rønne badmintonklub, Sammenlutningen af idrætsklubber, Rønne idrætsklub, KFUM og K's gymnastikafdeling, Bornholms tunghøreforening.

Aavangsskolen: Aftenhandelsskolen, AOF's aftenskole, Viking.

VII Til hjemmene.

Forsømmelser.

Det påhviler hjemmet, når barnet forsømmer undervisningen på grund af sygdom, skriftligt at underrette skolen derom, hvilket almindeligvis sker ved, at barnet, når det igen møder, medbringer en meddelelse fra hjemmet om forsømmelsens årsag og *varighed* til klasselæreren. Drejer det sig om længere tids fravær, udover et par dage, bør skolen ad anden vej underrettes derom.

Hvis der i et hjem er mæslinger, kighoste, røde hunde, skoldkopper, rosen, influenza eller halsbetændelse, må de børn, der ikke er syge, gå i skole. Men er der difteri, skarlagensfeber eller børnelammelse i hjemmet, må de børn, der ikke er syge, først komme i skole, når de medbringer lægeattest for, at de ikke kan udbrede smitte. De børn, der har været angrebet af de 3 sidstnævnte sygdomme, skal ligeledes medbringe lægeattest, når de møder i skolen.

Anden forsømmelse er kun lovlig, når hjemmet *forud* har fremsat begrundet skriftlig begæring om barnets fritagelse for skolegang og fået skolens samtykke. Sådanne henvendelser må i almindelighed ske mindst dagen før. Anmodninger om fritagelse for skolegang bør indskrænkes til det mindst mulige. Tab af undervisning vil altid være et handicap for barnet, og det er endvidere af den største betydning for dets indstilling til skolearbejdet, at det får forståelsen af, at det kun må forsømmes, når der foreligger vægtige grunde dertil.

Erhvervsmæssigt arbejde.

Det er af stor betydning for børnenes udbytte af undervisningen, at de møder udhvilede og veloplagte i skolen. Det er derfor ikke tilladt forud for skoletiden at lade undervisningspligtige børn udføre erhvervsmæssigt arbejde, d. v. s. arbejde mod vederlag uden for hjemmet. Får børnene af forældrene tilladelse til *efter* skoletid at påtage sig budtjeneste o. lign., bør det være i begrænset omfang, så der bliver rigelig tid og kræfter til at udføre de hjemmearbejder, skolen pålægger dem. I eksamensskolen vil der i almindelighed ikke være tid til ekstraarbejde, såfremt skolens krav skal honoreres, og eleverne have lidt fritid.

Skoleåret (Ind- og udskrivning).

Skoleåret går fra 1/8—31/7.

Udskrivning finder sted pr. 31/7, i realiteten ved sommerferiens begyndelse omkr. 1/7. Undervisningspligten ophører da for de børn, der fylder 14 år inden 1/8, samt for dem, der fylder 14 i løbet af det følgende skoleårs 6 første måneder, altså senest 31/1, såfremt de har gået 7 år i skole.

Undervisningspligten indtræder den 1/8 for de børn, der inden denne dato er fyldt 7 år. Børn, der fylder 7 år i løbet af skoleårets 6 første måneder, altså senest 31/1, indskrives, såfremt forældrene ønsker det, og kan udskrives efter 7 års skolegang som 13-årige.

Skolebøger.

Skolebøger er dyre. Deres brugstid afhænger i høj grad af den omhu, hvormed de behandles, både i skolen og derhjemme. Forældrene anmodes om at støtte skolens økonomi ved at være behjælpelige med at påse, at bøgerne hjemme altid anbringes uden for mindre søskendes rækkevidde, og at de er forsynet med et godt omslag, at de bringes til og fra skole i taske, tornyster eller mappe, og at der ikke teg-

nes eller skrives i dem. Bøgerne må nødvendigvis gå i arv fra klasse til klasse et vist åremål. Snavsede bøger er uhygiejniske. Væn derfor børnene til altid at vaske hænder, før de beskæftiger sig med bøgerne derhjemme.

Misbrugte eller bortkomne bøger skal erstattes.

Legemsøvelser (Omklædning, bad, fritagelse).

Omklædning til gymnastik er ifølge folkeskoleloven påbudt fra 4. klasse; men skolen vil, af hensyn til børnenes velvære under og efter øvelserne, anbefale forældrene allerede fra 3. klasse at anskaffe en gymnastikdragt til børnene, da drenge og piger fra dette klassetrin har gymnastik hver for sig. Gymnastiktimen afsluttes med et tempereret bad. Det tilrådes, at børnene altid benytter badehætte, så de undgår vådt hår. Fritagelse for legemsøvelser og bad kan enkelte gange ske ved skriftlig anmodning fra hjemmet. Drejer det sig om længere fritagelser, sker det på grundlag af lægeerklæring, hvortil blanket fås på skolen.

Glemte ting.

Ting, der tabes på skolen, bliver på Østre Skole anbragt i en kasse for fundne sager, på Vestre Skole og Aavangsskolen i materielrummet, og udleveres ved henvendelse til gårdinspektørerne. Glemte klædningsstykker, herunder gymnastiktøj og -sko, bliver hængende en tid, hvor de er efterladt, men fjernes derefter af ordenshensyn. Det henstilles, at savnede ting eftersøges snarest. Det er praktisk at mærke løsere beklædningsgenstande, såsom huer, vanter og trøjer samt gymnastiktøj.

Tandpleje.

Efter overenskomst mellem kommunen og Rønne sygekasse er der for indenbys elever i kommuneskolerne adgang til tandpleje hos samtlige byens tandlæger efter følgende ordning:

Forældrene sørger selv for uden for skoletid at sende de skolesøgende børn til tandlæge til eftersyn og evt. behandling. Det tilrådes, at det sker en gang hvert halve år. Når behandlingen er tilendebragt, udreder forældre, der er ubemidlede medlemmer af sygekassen, til tandlægen den del af honoraret, som de efter sygekassens bestemmelser er pligtige til selv at betale. Ved præsentation af kvitteret regning på beløbet på sygekassens kontor, vil det blive refunderet, således at tandplejen for disse forældres børn bliver gratis. — Forældre, der er medlemmer af fortsættelsesygekassen, betaler til tandlægen regningens fulde beløb, hvorefter de ved forevisning af kvitteret regning på sygekassens kontor vil få refunderet det beløb, som sygekassen normalt refunderer ubemidlede medlemmer.

Ordningen omfatter kommuneskolernes elever på alle trin.

Skoleopsparing.

Både for børnene selv og senere for samfundet er det af stor betydning, at de vænnes til at omgås penge på en fornuftig måde, herunder også til efter evne at foretage en opsparing. Hjem og skole bør derfor i fællesskab ansøre eleverne til at opspare en passende del af de penge, som de får rådighed over gennem gaver eller egen indtjening, så bl. a. overdreven forbrug til slik o. lign. undgås, og børnene i stedet for efterhånden i sparekassen får opsparet et beløb, som de ved given

lejlighed kan disponere over til indkøb af mere værdifulde ting, som de ønsker sig, eller f. eks. til rejser. Det bemærkes i den forbindelse, at spareordningen nu er sådan, at børnene, selv om det opsavede beløb forrentes med højeste indlånsrente, uden opsigelse kan hæve af det.

Skoleopsparingen sker på den måde, at eleverne hos klasselæreren køber sparemærker à 25 øre pr. stk. Disse klæbes i et sparekort, der i udfyldt stand repræsenterer en værdi af 10 kr. Det fyldte kort afleveres i Bornholms Spare- & Lånekasse, hvor beløbet indføres i elevens sparekassebog. Beløb på 10 kr. og derover henvises dog til direkte indskud i sparekassen.

VIII Ferieplan.

for Rønne kommunes skoler 1961.

- 4/1 : Juleferie.
- 13/2 : Fastelavnsmandag.
- 11/3 : Kongens fødselsdag.
- 28/3 : Dronningens fødselsdag.
- 27/3 – 4/4 : Påskeferie.
- 28/4 – 29/4 : Bededagsferie.
- 11/5 : Kristi Himmelfartsdag.
- 20/5 – 23/5 : Pinseferie.
- 28/6 – 9/8 : Sommerferie.
- 18/9 : Månedslø.
- 16/10 – 21/10 : Efterårsferie.
- 20/11 : Månedslø.
- 23/12 – Juleferie .

Ved ferier på mere end een dag medregnes begyndelses- og slutdatoen.

IX Regnskab.

1. Lærer- og børnebogsamlinger.

1/8 1959–31/7 1960.

a. Østre Skole.

Indtægter	Kr.	Ø.	Udgifter	Kr.	Ø.
Beholdning 1/8 1959.....	322	10	Bornholms Biblioteksforening ..	3	00
Kommunens tilskud	1000	00	Dansk Naturfredningsforening .	8	90
Renter	18	59	Tidsskriftet »Grønland«	48	00
			– »Naturens Verden«	56	00
			– »Rundt i Verden«	85	50
			– »Kirkens Verden«	70	00
			Andre tidsskrifter	74	00
			Bogindbinding	39	00
			Bogindkøb	376	25
			Diverse	15	33
			Flidspræmier	100	00
			Beholdning 31/7 1960	464	71
	1340	69		1340	69

b. Aavangsskolen.

Indtægter	Kr.	Ø.	Udgifter	Kr.	Ø.
Beholdning 1/8 1959.....	179	14	Foreningen »Norden«	20	00
Kommunens tilskud	1000	00	»Naturens Verden«	57	20
Renter	8	41	»Kirkens Verden«	57	20
			Socialpæd. tidsskrift	15	00
			Danmarks Sanglærerforening ..	10	00
			»Børn og bøger«	5	10
			»Bogens Verden«	8	50
			Nordisk erhvervsvejledning ...	11	00
			Erhvervskartoteket	20	00
			Bogindkøb	155	50
			Flidspræmier	134	00
			Beholdning 31/7 1960	694	05
	1187	55		1187	55

Regnskabet er gennemset, sammenholdt med sparekassebog og bilag og fundet i orden.
Rønne, den 28/11 1960.

H. Madsen.

2. Grosserer Andr. Riis's legater.

1/8 1959-31/7 1960.

a. Kompletteringsfonden.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Beholdning 1/8 1959.....	939	27	Beholdning 31/7 1960	1079	84
Legatrenter	115	62			
Tilskrevne renter	24	95			
	1079	84		1079	84

b. Legater til flidspræmier.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Beholdning 1/8 1959.....	630	98	Flidspræmier	242	80
Legatrenter	179	72	Beholdning 31/7 1960	584	97
Tilskrevne renter	17	07			
	827	77		827	77

Regnskabet for lærer- og børnebogsamlingen på Østre Skole samt for grosserer Riis's legater er dags dato revideret og fundet i overensstemmelse med bilagene. Beholdningerne indestår på sparekassebøger.

Rønne, den 9/12 1960.

P. Jensen.

3. Det kommunale skolevæsens regnskab 1959—60.

Lærerlønninger, vikariater, gårdinspektion m. v. kr. 1.020.403,70 ÷ statens refusion kr. 839.739,53	kr.	180.724,17
Lønninger til skolebetjente, medhjælp m. v.	»	31.463,14
Henlæggelse til pensionsfonden for skolebetjente	»	11.447,97
Skolelæge m. v.	»	19.256,18
Skoletandpleje	»	40.379,09
De faste ejendomme	»	227.343,41
Skolehave	»	890,18
Inventar og materiel	»	64.405,22
Brændsel, belysning og vandforsyning	»	65.998,25
Rengøring	»	91.182,88
Skatter og forsikringer	»	3.724,13
Kontorholdsudgifter	»	6.751,42
Undervisningsmidler	»	62.675,58
Lærer- og børnebogsamlinger	»	2.000,00
Tilskud til andre kommuner efter forsorgslovens § 158, stk. 4	»	1.711,70
Diverse udgifter	»	18.403,91
		<hr/>
		828.357,23

Fragår:

Skolepenge for udenbys elever	kr.	15.895,97
Statstilskud til 8. kl., eksamensskolen m. v.	»	17.954,80
Indtægter fra legater	»	2.000,00
		<hr/>
	kr.	792.506,46

Gennemsnitsudgiften pr. elev	kr.	426,31
------------------------------	-----	--------

På skolevæsenets regnskab opføres desuden følgende udgifter:

Ungdomsnævnet	kr.	387,30
Ungdomsskolen (kr. 6.527,14 ÷ refus. kr. 3.294,20)	»	3.232,94
Tilskud til A.O.F.s aftenskole	»	14.690,03
» » ungdomsklubber	»	6.232,04
» » ophold på efterskoler	»	1.672,50
» » Teknisk Skole	»	23.000,00
» » Handelsskolen	»	700,00
		<hr/>
		49.914,81

De samlede udgifter	kr.	842.421,27
---------------------	-----	------------